

Gezondheidsvaardigheden: algemene inleiding

Jany Rademakers

Nivel, Utrecht

CAPHRI, Universiteit Maastricht

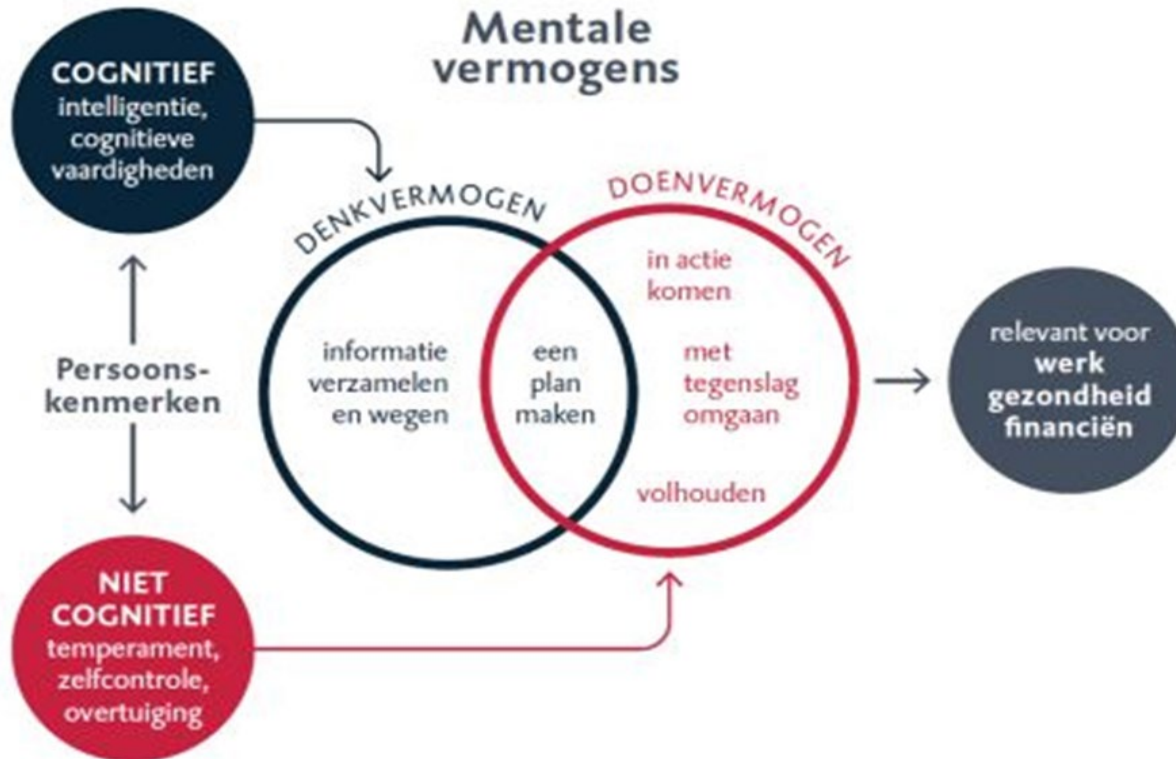

NIVEL

Kennis voor betere zorg

‘Weten is nog geen doen’

Rapport WRR april 2017

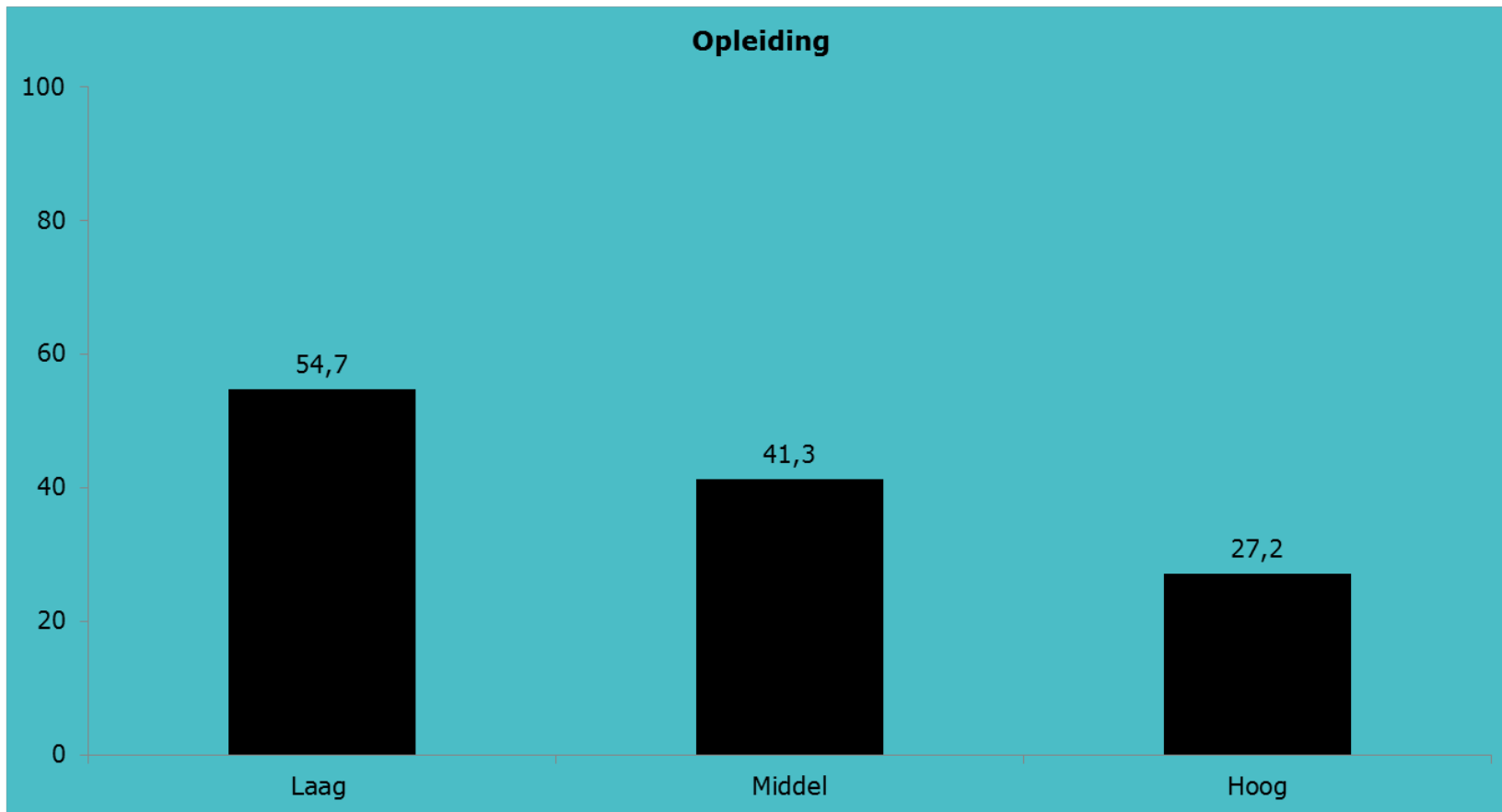
Hoe 'gezondheidsvaardig' is NL?

- **2,5 miljoen** laaggeletterden (18%).
- **Ruim drie op de tien** Nederlanders (36%) heeft problemen met het vinden, begrijpen, beoordelen en/of toepassen van informatie.
- **Eén op de twee** Nederlanders (48%) heeft moeite met eigen regie over gezondheid, ziekte en zorg.

Wie hebben vaker beperkte gezondheidsvaardigheden?

- Lager opgeleiden
- Mensen met cognitieve beperkingen
- Ouderen
- Mannen
- Migranten

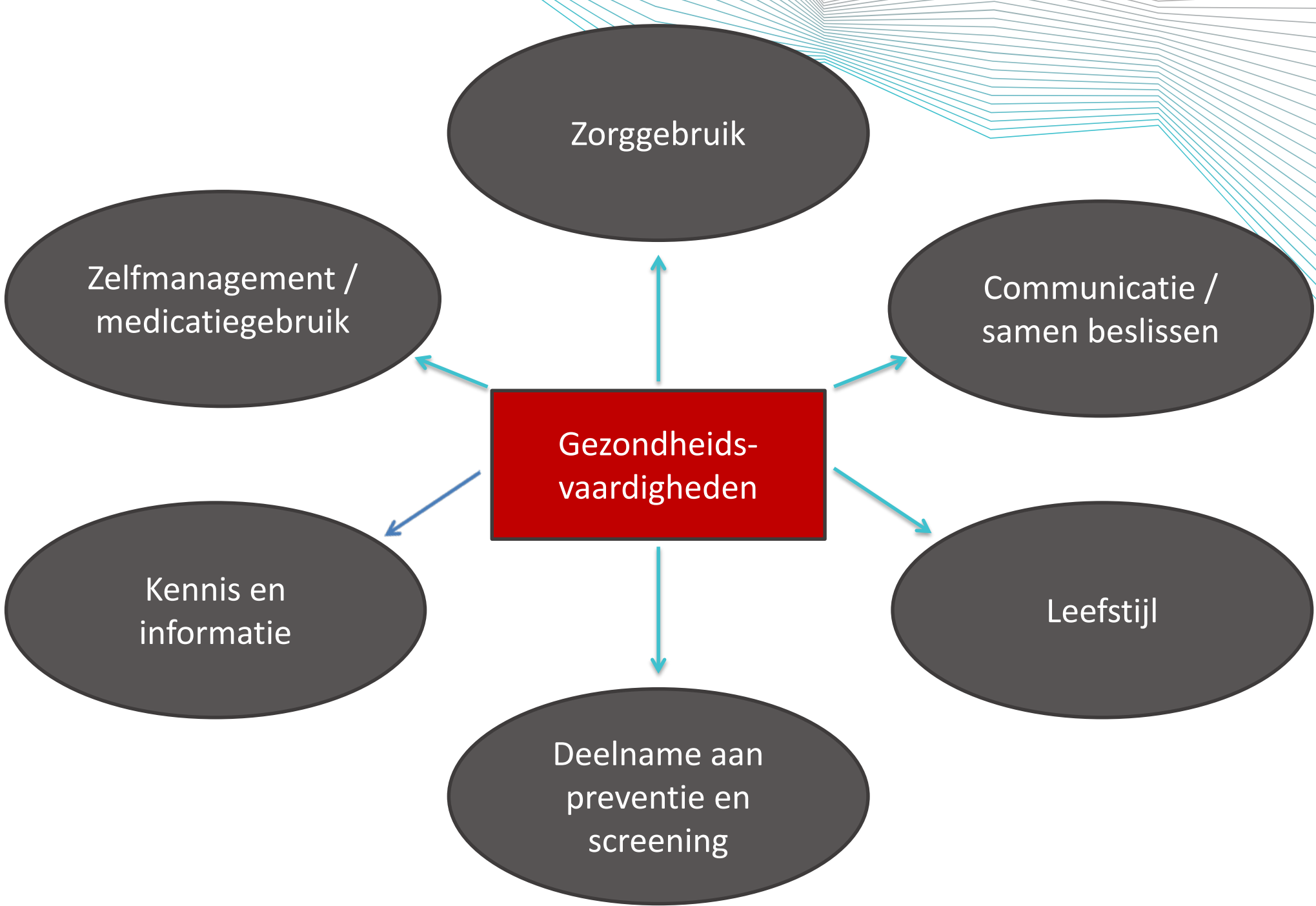
Beperkte gezondheidsvaardigheden naar opleidingsniveau

Impact op zorgproces en -uitkomsten

- **Slechtere gezondheidsuitkomsten**
 - WHO: centrale determinant verklaring gezondheidsverschillen naar SES / opleidingsniveau
- **Ervaren kwaliteit van zorg minder goed**
- **Meer zorggebruik**
- **Hogere kosten gezondheidszorg**

Zorggebruik

Communicatie /
samen beslissen

Leefstijl

Gezondheids-
vaardigheden

Deelname aan
preventie en
screening

Zelfmanagement /
medicatiegebruik

Kennis en
informatie

Uitdagingen patiënten in communicatie met zorgverlener

- Mensen met beperkte vaardigheden:
 - Vinden **actieve participatie** tijdens consult moeilijker
 - Willen keuzes liever **aan de arts overlaten**
 - Voelen zich minder **een partner** in het consult
 - Voelen **schaamte en verlegenheid** omdat ze de gegeven informatie niet begrijpen
- Rapporteren **lagere kwaliteit van zorg** (vooral m.b.t. communicatie en bejegening)

Uitdagingen zorgverleners

- Driekwart zorgverleners wekelijks geconfronteerd met één of meerdere uitdagingen ten gevolge van beperkte gezondheidsvaardigheden

Top 5 van uitdagingen over alle fasen

1. Patiënt laat de beslissing bij mij

2. Patiënt kan zorgvraag of klachten niet duidelijk vertellen tijdens het consult

3. Patiënt volgt mijn adviezen (bijvoorbeeld over leefstijl of medicatie) niet of onjuist op

4. Patiënt komt niet of te laat op de gemaakte afspraak

5. Patiënt laat niet merken wat hij/zij wil

Interventies

- Verbetering van de individuele vaardigheden van burgers, patiënten en cliënten
- Betere aansluiting van zorg en ondersteuning op de **wensen en mogelijkheden** van mensen met lage gezondheidsvaardigheden → Zorg op maat

Meer informatie:
Jany Rademakers

jany.rademakers@maastrichtuniversity.nl

j.rademakers@nivel.nl

